

U s n e s e n í

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců Mgr. Milana Taubera a JUDr. Jana Ryby v právní věci navrhovatele: **politické hnutí ANO 2011**, Pyšelská 2361/4, Praha 4, proti odpůrcům: **1) Úřad městské části Praha 14**, se sídlem Bratří Venclíků 1073/8, Praha 9, **2) J. A.**, bytem K. 903/1, P. 9, **3) M. F.**, bytem N. O. 636/4, P. 9, **4) A. H.**, bytem B. 761/42, P. 9, **5) J. H.**, bytem G. J. 894/26, P. 9, **6) P. H.**, bytem R. 743, P. 9, **7) Z. J.**, bytem V. 819/28, P. 9, **8) J. J.**, bytem, C. 1077/6, P. 9, **9) J. K.**, bytem L. 712/11, P. 9, **10) S. K.**, bytem S. 1326, P. 9, **11) J. K.**, bytem D. 528/9, P. 9, **12) I. K.**, bytem M. 204/10, P. 9, **13) J. K.**, bytem P. 586/138, P. 9, **14) A. K.**, bytem K. n. 11, P. 9, **15) J. K.**, bytem H. 299/3, P. 9, **16) P. M.**, bytem Z. Š. 137, P. 9, **17) K. M.**, bytem R. 760/7, P. 9, **18) H. M.**, bytem S. 880/7, P. 9, **19) T. N.**, bytem G. J. 872/9, P. 9, **20) K. P.**, bytem D. 962, P. 9, **21) I. P.**, bytem Č. 94/6, P. 9, **22) M. P.**, bytem K. S. 995/4, P. 9, **23) L. S.**, bytem S. 1072/18, P. 9, **24) V. Š.**, bytem K. S. 980/17, P. 9, **25) M. Š.**, bytem M. 746/15, P. 9, **26) V. T.**, bytem n. P. V. 694/7, P. 9, **27) S. T.**, bytem V. 1015/10, P. 9, **28) P. V.**, bytem T. 1294, P. 9, **29) B. V.**, bytem D. 816/8, P. 9, **30) R. V.**, bytem Š. 55, P. 9, **31) M. V.**, bytem V. 1028/19, P. 9, **32) J. Z.**, bytem C. 1088/28, P. 9, o návrhu na neplatnost volby kandidátů zvolených ve volbách do Zastupitelstva městské části Praha 14 konaných dne 10.10. a 11. 10. 2014,

t a k t o :

I . Návrh se zamítá

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatel podal dne 24. 10. 2014 návrh, který označil jako návrh na vyslovení neplatnosti voleb do Zastupitelstva městské části Praha 14. Ze skutkových tvrzení podaného návrhu je zřejmé, že míří na vyslovení neplatnosti volby všech kandidátů zvolených ve volbách do Zastupitelstva městské části Praha 14, neboť důvodem podaného návrhu je dle tvrzení navrhovatele nesprávný počet platných hlasů pro hnutí navrhovatele ve výsledcích voleb ve volebních okrscích č. 14001-14032.

Navrhovatel blíže uvedl, že nesouhlasí s výsledky voleb na městské části Praha 14 a to z následujících důvodů:

1) existence nesouladu v porovnání volebních výsledků v souběžně probíhajících volbách do Zastupitelstva hlavního města Prahy, kde podle odevzdaných výsledků došlo k nestandardně velké fluktuaci u voličů hnutí ANO a současně k nestandardnímu velkému množství

propadlých hlasů v kontextu s nízkou volební účastí na městské části Praha 14 (30,28 % oproti celopražskému průměru 37,72 %);

2) výsledek v okrscích č. 14001, 14006, 14008, 14017, 14018, 14024 a 14032 se výrazně liší od výsledku ostatních okrsků, přičemž navrhovatel vzhledem ke složení oprávněných voličů předpokládá, že výsledek byl způsoben nesprávným sečtením či zapsáním chybného počtu odevzdaných hlasů;

3) došlo k nesprávnému uvedení počtu platných hlasů pro politické hnutí ANO 2011 ve volebním okrsku č. 14018 a nesprávně bylo provedeno sečtení hlasů pro jednotlivé volební subjekty. Navrhovatel zde získal pouze 3,99 % oproti průměru všech okrsků včetně tohoto chybného ve výši 25,22 %. Další chybný okrsek, kde získal navrhovatel nejnižší zisk, byl ve výši 19,40 %. Práce v komisi byla rozdělena tak, že lze důvodně předpokládat, že jednotliví členové komise uvedli do dalšího zpracování, byť neúmyslně, nepravdivé údaje a hlasy byly sečteny nesprávně. Chyba mohla dle vyjádření zapisovatele komise vzniknout při přenosu údajů z pomocných sčítacích archů do počítače. Výsledky voleb tak neodpovídají skutečnosti;

4) ve volebním okrsku č. 14024 hnutí ANO 2011 nezískalo u svého posledního kandidáta žádný hlas, což se nikde jinde nestalo. Navrhovatel má za to, že tento výsledek byl způsobem nesprávným sečtením či zapsáním chybného počtu odevzdaných hlasů. Podobně je tomu ve volebním okrsku č. 14032, kde kandidát navrhovatele na pozici 7 získal stejný počet hlasů jako jeho poslední kandidát, přičemž tato situace není dle navrhovatele příliš reálná. Výrazný rozdíl je přitom mezi okrskem č. 14022, kde hnutí ANO 2011 zvítězilo rozdílem téměř 13 % a v okrsku č. 14032 bylo druhé s rozdílem cca 8,5 %.

Úřad městské části Praha 14 k návrhu ve vyjádření ze dne 29.10.2014 navrhl zamítnutí návrhu. Dále uvedl, že za sčítání hlasů v jednotlivých okrscích jsou odpovědné okrskové volební komise. Tyto komise vyhotovují též zápis o průběhu a výsledku hlasování a předávají jej ČSÚ, který vydá doklad, že výsledek hlasování byl převzat do dalšího zpracování bezchybně, nebo ho odmítne v důsledku výskytu chyb (§ 43 zákona o volbách). Český statistický úřad osvědčil, že výsledky hlasování v návrhem napadených volbách byly ve všech okrskových volebních komisích převzaty do dalšího zpracování. Ohledně výsledku ve volebním okrsku č. 14018 úřad uvedl, že nelze vyloučit, že volební výsledek mohl být ovlivněn nesprávným sečtením či zapsáním chybného počtu odevzdaných hlasů, v případě ostatních volebních okrsků se však domnívá, že volební výsledek byl dán volnou politickou soutěží politických stran a hnutí. Ve volebních výsledcích navrhovatelem uváděný „nesoulad“ či „významnou odlišnost“ nespátřuje.

Mgr. V. T. ve vyjádření ze dne 7.11.2014, T. N. a Ing. J. A. rovněž ve vyjádření ze dne 7.11.2014 uvedli, že se neztotožňují s vyjádřením Úřadu městské části Praha 14 a domnívají se, že došlo ze stran volebních komisí k neúmyslnému pochybení. Souhlas s přepočtením hlasů vyjádřili ve svém stanovisku doručeném dne 7.11.2014 i S. T. a M. F.

Ostatní odpůrci se v soudem určené lhůtě k návrhu nevyjádřili.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Podle § 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), *za podmínek stanovených zvláštními zákony může se občan, politická strana nebo nezávislý*

kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.

Tímto zvláštním zákonem je i zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů (dále jen „volební zákon“).

Podle § 60 odst. 1 volebního zákona *podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, (dále jen „navrhovatel“). Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.*

Podle § 60 odst. 4 volebního zákona *návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledek volby tohoto kandidáta.*

Vzhledem k tomu, že návrh byl podán včas, osobou oprávněnou a splňoval i další podmínky stanovené zákonem, Městský soud v Praze tento návrh meritorně projednal.

Podstata námitek navrhovatele spočívá v tvrzení, že výsledky voleb do Zastupitelstva městské části Praha 14 byly v některých z volebních okrsků volebními komisemi nesprávně spočteny. Byť navrhovatel svůj návrh formálně označil „na neplatnost voleb“, nezákonnost vlastního průběhu voleb namítána není. Proto soud návrh posoudil podle jeho obsahu ve světle tvrzených skutkových důvodů a s přihlédnutím k principu minimalizace soudních zásahů do vůle voličů vyjádřené hlasováním ve volbách a vyhodnotil jej jako návrh na neplatnost volby kandidátů zvolených do Zastupitelstva městské části Praha 14.

Při přezkumu výsledků voleb soud vychází z presumpce správnosti závěrů jednotlivých okrskových volebních komisí, nebyl-li v konkrétním případě prokázán opak (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Vol 82/2006-51, č. j. Vol 67/2010-47 nebo č. j. Vol 18/2014-46). Ostatně i Ústavní soud potvrdil, že „*pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení ... plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební*

pochybení namítá“ (nález sp. zn. Pl. ÚS 73/04). Zároveň ale Nejvyšší správní soud připustil, že striktní požadavek na předložení relevantních důkazů navrhovatelem by mohl být při přezkumu voleb překážkou přístupu k soudu, a to zvláště v případě jednotlivých občanů, kteří nejsou účastní sčítání hlasů volebními komisemi. Aby však soud sám přistoupil k přepočtu hlasů či přezkoumávání správnosti jejich posouzení pouze na základě důkazně nepodložené volební stížnosti, musela by jej k tomu v konkrétním případě přimět *zvláště významná indicie*, která by byla způsobila vyvolat pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb (usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Vol 82/2006-51, č. j. Vol 18/2014-46).

Navrhovatel se domáhal přezkumu oficiálně vyhlášeného výsledku voleb z důvodu podezření z nesprávného sečtení hlasů ve volebních okrscích č. 14001, 14006, 14008, 14015, 14017, 14018, 14024 a 14032. Soud se proto zaměřil na posouzení, zda navrhovatel předložil

alespoň „*zvláště významnou indicii*“ ve smyslu citované judikatury Nejvyššího správního soudu, která by odůvodňovala její požadavek na přepočít hlasů v dotčených volebních okrscích soudem.

Takové indicie by dle obsahu návrhu měly být dovozeny z těchto skutečností:

1. velké rozdíly ve volebních výsledcích navrhovatele v souběžně probíhajících volbách do Zastupitelstva městské části Praha 14 a Zastupitelstva hlavního města Prahy,
2. vysoké množství propadlých hlasů v kontextu extrémně nízkou volební účasti,
3. volební výsledek navrhovatele se v okrscích č. 14001, 14006, 14008, 14017, 14018, 14024 a 14032 významně liší od výsledků ostatních okrsků,
4. volební výsledek navrhovatele ve volebním okrsku č. 14018 se liší o více než 20 procent od jejího celkového průměrného zisku a v porovnání s jinými volebními okrsky o více než 15 procent od jejího druhého nejnižšího zisku;
5. ve volebním okrsku č. 14024 navrhovatel u svého posledního kandidáta nezískal žádný hlas, což se v jiném okrsku nestalo; stejná situace (nulový výsledek) se přihodila i kandidátovi volební strany KA14,
6. ve volebním okrsku č. 14032 kandidát navrhovatele č. 7 získal stejný počet hlasů jako jeho poslední kandidát,
7. okrsky č. 14022 a 14032 měly stejnou adresu volební místnosti, avšak v okrsku č. 14022 navrhovatel zvítězil rozdílem téměř 13 % a v okrsku č. 14032 byl až druhý s odstupem cca 8,5%;

Lze shrnout, že dle obsahu návrhu by *zvláště významné indicie* měly být dovozeny jednak z vysokého množství propadlých hlasů a jednak z rozdílných výsledků obdržených hlasů volebních stran i jednotlivých kandidátů.

Pokud jde o tvrzené vysoké množství propadlých hlasů, Nejvyšší správní soud v minulosti vyslovil, že onou „*indicií způsobilou vyvolat pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb by při těsném volebním výsledku mohl být vysoký počet*

odevzdaných hlasů označených za neplatné v jednom či několika volebních okrscích“ (např. usnesení č. j. Vol 82/2006-51, č. j. Vol 67/2010-47 nebo č. j. Vol 18/2014-46). Dlužno však zdůraznit, že Nejvyšší správní soud citovaný závěr učinil ve vztahu k volbám do Parlamentu České republiky, v nichž – ať už se jedná o volby do Poslanecké sněmovny nebo volby do Senátu – volič disponuje právě jen jedním hlasem, a pokud s ním nenaloží zákonem předpokládaným způsobem, jedná se o hlas neplatný.

Ve volbách do zastupitelstev obcí však volič má tolik hlasů, kolik se volí členů zastupitelstva a je jen na něm, zda využije všechny hlasy (tj. 31 hlasů v případě městské části Praha 14) nebo třeba jen jediný. To znamená, že je třeba diferencovat mezi nevyužitým hlasem a neplatným hlasem (lépe vyjádřeno neplatným hlasovacím lístkem) ve smyslu § 41 volebního zákona.

Vzhledem k široké škále možností voliče v komunálních volbách (zde 1-31 hlasů), lze za *zvlášť významnou indicii* pokládat množství nevyužitých hlasů jen v extrémních případech. Navrhovatelka ovšem netvrdí ani nijak blíže nespecifikuje, že by množství nevyužitých hlasů v některém v napadených okrscích dosahovalo extrémně vysokých hodnot (např. více než polovinu apod.) a takovéto intenzivní nesrovnalosti v okrscích, které byly v návrhu konkrétně označeny (č. 14001, 14006, 14008, 14015, 14017, 14018, 14024 a 14032), neshledal ani soud.

Pokud se jedná o neplatné hlasovací lístky ve smyslu § 41 volebního zákona, pak soud ověřil, že vyskytly-li se v navrhovatelkou označených volebních okrscích neplatné hlasovací lístky, bylo to v řádu jednotek. Nejednalo se tak o nestandardní počet neplatných hlasovacích lístků.

Co se týče rozdílných výsledků obdržených hlasů volebních stran a jednotlivých kandidátů, z nichž navrhovatelka dovozuje nesprávné sečtení hlasů ve volebních okrscích č. 14001, 14006, 14008, 14015, 14017, 14018, 14024 a 14032, vyhodnotil soud podaný návrh v této části jako pouhá spekulativní tvrzení, nepodložená žádnou *zvlášť významnou indicii*. Takovou indicii by mohla být např. vlastnoručně podepsaná prohlášení voličů, že v některém volebním okrsku hlasovaly určitým způsobem a takto zjištěný počet hlasů je vyšší než zaznamenaný okrskovou volební komisí (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Vol 8/2006-17, č. j. Vol 120/2013-42, č. j. Vol 4/2014-25, č. j. Vol 10/2014-57, č. j. Vol 14/2014-43, č. j. Vol 18/2014-46). K tomu soud dodává, že jeho funkce v rámci soudního přezkumu voleb nemůže být vykládána tak široce, aby v konečném důsledku jeho práce nahrazovala na základě pouhé spekulativně formulované námitky činnost volebních orgánů, v mezním případě ve smyslu přepočítávání všech hlasovacích lístků.

V souvislosti s podaným návrhem je soud rovněž nucen připomenout stěžejní úlohu okrskových volebních komisí, které jsou oprávněny a povinny dohlížet na zákonnost průběhu voleb a zjišťování jejich výsledků. Kterýkoliv kandidující subjekt je oprávněn delegovat svého člena a náhradníka do všech okrskových komisí v okrscích, ve kterých se do příslušného zastupitelstva volí (§ 17 odst. 2 věta první volebního zákona). Je proto primárně věcí samotných volebních aktérů, nacházejících se v prostředí svobodné politické soutěže, aby vzájemně kontrolovali dodržování stanovených pravidel. Součástí této kontroly je samozřejmě, ovšem pouze jako *ultima ratio*, také volební soud. Ten by měl do volebního procesu zasáhnout pouze výjimečně, a to pokud se ostatní prostředky kontroly ukázaly jako neúčinné, nebo nelze spravedlivě požadovat jejich vyčerpání a současně existují konkrétní skutečnosti naznačující porušení těchto pravidel způsobem, který mohl ovlivnit výsledek voleb (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Vol 67/2010-47). Členové volební komise se podílejí také na sčítání konečného výsledku voleb a posuzování platnosti hlasovacích lístků, přičemž právě skutečnost, že jsou delegováni různými politickými subjekty, má zaručit jejich vzájemnou kontrolu.

Pokud by členové volební komise měli jakékoliv pochyby o správnosti postupu jiných členů komise, lze důvodně očekávat, že by tyto výhrady uplatnili např. formou odepření podpisu zápisu o průběhu a výsledku hlasování s uvedením důvodů tohoto odepření (§ 42 odst. 1 volebního zákona). Na tomto základě by poté soud mohl přezkoumat postup volební komise z hlediska případného porušení zákona (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Vol 82/2006-51).

Konkrétní výhrady některého z členů okrskových volebních komisí ve volebních okrscích č. 14001, 14006, 14008, 14015, 14017, 14018, 14024 a 14032 k průběhu voleb, ke

sčítání hlasů nebo k ověřování platnosti hlasů soud při kontrole zápisů o průběhu a výsledku hlasování v napadených volebních okrscích neshledal a rovněž neshledal, že by některý z členů volební komise ve vyjmenovaných okrscích odepřel zápis o průběhu a výsledku hlasování podepsat.

Lze uzavřít, že svá tvrzení o nesprávném sečtení hlasů obsažená v podaném návrhu navrhovatelka nepodpořila nejen žádným důkazem, ale ani žádnou *zvlášť významnou indicii*. Proto zdejší soud, aniž by mohl přistoupit k přepočtení hlasů, shledal návrh nedůvodným a bez nařízení jednání (§ 90 odst. 3 s. ř. s.) rozhodl o jeho zamítnutí.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož ve věcech volebních žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

V Praze dne 12. listopadu 2014

JUDr. Ludmila Sandnerová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Matznerová, DiS.